

פרוטוקול מס' 12

מישיבת ועדת הכספים,

ביום ג', כח' בחשוון תשי"ב-27.11.51,

בשעה 09:00.

נוכחים:

היו"ר י. גורי;
י. בדר;
א. מ. גניחובסקי;
י. סרלין;
ר. שרי;
ח. אריאב;
ש. דיין;
פ. קלמר;
י. רוקח;
מ. סנה;
י. פרדר;
י. אפרתי.

מוזמנים:

שר האוצר, א. קפלן;
ד. הורוביץ - מנהל משרד האוצר;
ד"ר מנדלסון - מנהל המכס והבלו;
י. גלאס - יועץ משפטי;
מ. אלון - מזכיר הוועדה;
ש. ספיבק - נציג משרד האוצר.

סדר היום:

- א. תשובות לשאלות.
- ב. ערבות בסך חצי מיליון ל"י למועצה לשיווק פרי הדר.
- ג. אישור צו מכס ובלו על סיגדיות.
- ד. אישור צו מכס ובלו על חבילות.
- ה. קבלת החלטה על חוקיות החלטת ועדת הכספים בקשר עם קבלת ערבות על תנאי.
- ו. מועדי ישיבות הוועדה.

א. הגרונות לשלילת:

שר האוצר א. ספלן:

כדי כהן התעניין לדעת אם צריכה טוכן למסור פרטים על התקציב לפני הרצאתי בכנסת. אני מבין למסור פרטים סודי לאחר הבאת התקציב לכנסת, עוד לפני גמר הוויכוח שם. אין זה מקובל או בריא, שהתקציב יוכר לרועדה לפני שהוא מוגש על שולחן הכנסת.

י. בדר:

חשוב שתהיה הפסקה בין נאום השר לבין הדיון. אם שר האוצר ידעה בייחוד מיני ד' שבוע, מינוצר הפסקה טבעית. אינני מעוניין שהתקציב יימסר לנו לפני הבאתו לכנסת, שם יחשרו בהברית הפנים מפשע בפרטום פולטיו.

שר האוצר א. ספלן:

אני מסכים גם להצעתו של ד"ר בדר. חוקי התקציב יונחו על שולחן הכנסת בייחוד עם התקציב, והרצאתי תכלול את שני הדברים. הכנסת תהליט עם לדון על החוקים ביום הדיון בתקציב עצמו, או בנפרד.

ד"ר בדר ביקש את רשימת המפעלים שקיבלו הלוואות ממילוח העצמאות, ושל אלה העומדות לקבל הלוואות מההענקת טארה'ב. בבוגע לשימוש בתמורת ההענקת, ואפילו בבוגע להענקת למפעלים בודדים מסוימים, עלינו להגיע לידי הטבת עם נציג ארה"ב שעוד אינו בארץ. אינני יכול למסור פרטים בטוח זה. 80% - 90% מהסכומים בדולרים יואמו לקניית חומרים שונים, כך שאינה עומדת שאלה של כתיבת הכסף לפירמות. אם בתור מוספת לתקציב הפיתוח העמוד שאלה השימוש בתמורה, לא תהיה התנגדות למסירת אינפורמציה. לגבי הידיעות שבידינו, אין שחר לשמועות על פיקוח דיקטטורי וכו'.

על השימוש בכספי מילוח העצמאות ממסור פרטים בטעם הדיון בוועדה על תקציב הפיתוח. איננו רוצים להסתיר דבר. אינני יודע אם אוכל למסור פרטים על הכסף שאנו נותנים דרך בנקים, אך אני טוכן להסתיר לבקש את הפרטים האלה. על כל פעולה שתיעשה באופן ישיר על ידי האוצר תקבלו חומר מפורט. ישנם סכומים שאנו נותנים ישיר לבנק, והוא נותן הלוואות. תוכלו לדעת על הבנקים שיקבלו מאתנו סכומים. כל מה שהמשלה עושה באופן ישיר או דרך מוסד כספי למסדה מסוימת יוגא לוועדה.

בשאלה השאלה, אם יהיה דיון על השימוש בכספי המילוח וההענקת אחרי הרצאתי. הדיון יהיה בכנסת, ובשלבי ביצוע שונים יובאו פרטים לוועדה.

שר רוקח הגיב שאלה בדבר מס-טותרות על הרשויות-המקומיות. האמת היא שלא הוטל מס חדש. לפי החוק הקיים, יכלו העיריות לשחרר רק דברים סחוף. הכנסתנו צו, הטאפסה לנו לשחרר אותן מהמס גם בארץ, ולטעשה משחררים אותן.

י. סרליו:

הסוחר גובה סכנו מס-טותרות.

שר האוצר א. ספלן:

בכל מקרה שפנו ואמרו לנו שקרה מקרה כזה, ששחררים רשמיים שיחודגו ואנו משחררים מכל השלום. אינני יכול לתת לי הדור כללי, כי העיריה קונה בכל פעם מסוחר אחד. אנו משחררים רק מה שקונים מסוחר מסויים.

ד"ר מנצ'לסון:

אנו משחררים את העיריות מן המס על מצרכי ייבוא בצורה מידה שאנו משחררים אותן ממס. כעת שיחררנו גם מצרכים מיוצרת מקומית, שהעיריות והרשויות המקומיות קונות למפעליהן, אך אם הן קונות מצרך זה או אחר בהגות, קשה לנו להבחין כמה קנו. ישנם סוחרים רשמיים, המוסרים פתק המאשר שמכרו לעיריה. לא מצאנו דרך לשחרר קביות בחנויות קטנות, אם כי אנו מוכנים לכך, כשהמדובר הוא בקניית מצרכים המתקבלים על הדעת עבור הרשויות המקומיות. בשום אופן אחרת אין עושים זאת.

שר גניחובסקי שאל בדבר שיחרור המצרכים במסל חיפה, שהגיעו עבור עליית הנוער. אנו נתנו לעליית הנוער את הזכות הניתנת לסוכנות היהודית בשביל המעבדות. האיחוד לא בא בגלל המס לא בגלל הפריקה.

ב. ערבות בסך חצי מיליון ל"י למועצה לשיווק פרי הדר:

א. האוצר א. מפלג:
הייתי רוצה לקבל יפוי כוח לתת ערבות למועצה לשיווק פרי הדר, הזקוק לאשראי בסך חצי מיליון ל"י לשם סימון השיווק. (קורא מכתב המועצה לשיווק פרי הדר). אני הצעתי שהלוואה תי תן על ידי הבנק רק בערבות פוליטית של הממשלה, כלומר, ערבות הממשלה המקבלת תוקף רק במקרה של מהומות פוליטיות. עם אצליה לשכנע את הבנק, שיטתק בערבות פוליטית, אבקש אם הוועדה לאפשר לי לתת אותה. אחרת, הבני סאיפ שהוועדה האפשר לי לתת ערבות מסשית, שאין בה כל סכנה.

א. מ. גביהובסטני:
מדוע עולה כוח סיך תפוזים 40 פרוטה? אינני מתנגד, כמובן, לסתן הערבות.

א. הרצפלד:
כבר עוררו לפני כן את השאלה, אם הבנק יייב לקבל ערבות מסלמית על כל הלוואה שהוא נותן. מדוע אין הממשלה לוחצת, שסמקרים כאלה לא תידרש ערבות?

הי"ר י. גורי:
לפשאלתו של מר הרצפלד ניתנה תשובה על ידי מר הנרוביץ בישיבה קודמת. הוא אמר שיש סמקרים שהאשראי של מוסד מוסיים בבנק הלאומי הגיע לגקודת רווייה, ולכן הצדדשת ערבות.

ד. הנרוביץ:
האוצר מתויין עם הבנק בכל מקרה. לא כל הסמקרים טובאים לוועדה, ואלה שטובאים הם תוצאה של פשרה.

הי"ר י. גורי:
לפי הנוהג, צריך להיות כתוב בהזמנה למועצה לישיבה, שידונו על סתן ערבות. אנו נשמור על נוהג זה. נדמה לי שהפעם אפשר לנהוג לפנים מסורת הדיון.

על הלוואה

הרחלס:
לאשר את סתן הערבות בסך חצי מיליון ל"י למועצה לשיווק פרי הדר, לשם סימון השיווק, לפי התבאים שהוקדמו על ידי מר האוצר.

ג. השיווק בסך מכתב דולר על מיליון:

ד"ר טנדלסון:
ייקדמו את מחירי הסיגריות על ידי העלאת הבלו בכורה מודרנת. את הסיגריות "לכל", ש-20% מהאוכלוסייה מעשנים, - לאו דוקא כמעטדות, כי עם מעשנים יותר את הסיגריות היקרות - #לללל# היתה העלאת הבלו, ביחד עם העלאת קטנה בשביל היצרנים, מ-90 ל-100 פרי; סיגריות זולות עלו מ-135 ל-150 פרי; את ה"סטויאן-דה-לוקס" העלינו מ-25 פרי; הסיגריות וורג'יניה עלו בהרבה. כשהיה כ שהוות ההעלאות 10% - 20% של המחירים הקודמים. ההכנסה הממוצעת מבלו על טבק היתה במחצית הראשונה של שנת הכספים הנזכרות 600 ל"י לחודש; ביולי-ספטמבר היתה ההכנסה הממוצעת 700 ל"י לחודש; חשבנו שהעלאת הבלו תביא הגדלת ההכנסה בסך 250,000 ל"י, אך היתה העלאה גדולה יותר. ההכנסה מהבלו על טבק בחודש נובמבר תהיה למעלה ממיליון ל"י. להעלאה לא תהיה כל השפעה על היקף התצרוכת. במשך השנתיים האחרונות היתה העלאה בתצרוכת בטבק לכל גפש ב-20%. המין המשווא ביותר של סיגריות עולה אצלנו רק ב-50% יותר מהמחיר הסטודרטי באנגליה. הצלחנו להוריד את התצרוכת של סיגריות "וירג'יניה" מ-55% לפני שנה עד לפחות משליש התצרוכת. את הסיגריות המזרחיות מעשנים 50% מהצרכנים, ו-17-18 אחוז מהתצרוכת מהוות הסיגריות "לכל". מחירי הסיגריות לא הועלו, מכיוון שהם בין כך גבוהים.

י. טרלין:
מהי כמות הטבק שאנו מביאים מחוץ-לארץ לסיפוק התצרוכת? מהי כמות הוירג'יניה בתוך כמות זו,

ר.ש.

ישיבת ועדת הכספים

27.11.51

מאחר שהסיגוריה בארץ היא בדרך-כלל גרושה, אולי אפשר לרותר על הגנת הוירג'יניה בדביזיט?

א.ט. בנימין בוסקין:
טענתי שאין לערוף סיגוריות סיגוריות בנייר-כסף, ואולי חוזר שוב על טענתי זו. אריזת הסיגוריות עולה לאוצר במטבע זר. ראיתי סיגוריות מאמריקה שהיו עטופות בנייר פשוט, ואני מציע שגם האוצר ינהג כך.

י. בדר:
הפעם לא נתבקשנו לאשר צו חדש בעניני טשקאות חריטים, דוקא בשעה שמשקמת אלה הם בגדר לוקטוס. בשביל אלה שמעשנים, הסיגוריות אינם לוקטוס, אלא מצרך חיוני ביותר. בני מזסין את ד"ר מנדלטון לבטוע אתי מקיוסק לקיוסק מתל-אביב ולראות כמה סיגוריות "לכל" נוכל להשיג. כל ענין הסיגוריות "לכל" הוא רק תיאוריה. אולי מעשנים את הסיגוריות האלו בקיווצים עקב היחסים הטובים שיש לקיווצים עם "המשביר המרכזי", ואולי מעשנים אותם אחרים. אנשים אינם יכולים להימסר מהנוהג הזה של עישון, ולכן קל לקבל מהם גלו גבוה. אנשים ימשיכו לעשן גם אחרי ההעלאה, אך גישה זו אינה נכונה. אני מציע לא לאשר את ההעלאה, ואני עומד להגן על דעה זו במליאה.

ש. דיין:
העלאת הבלו על סיגוריות מוצדקת, באשר אין בעישון כל תועלת לבריאות, אלא להיפך. אם אנשים מסמיכים לעשן, זאת הוא שיש להם כסף. מוטב להטיל את הבלו על מצרך שאין בו צורך חיוני לבריאות העם, מארץ המהווה מבחינה מסויימת חשיש בדרגה נמוכה.
/התישבות הפועלים התחילה כבידול טבק. כמה הספיקו ליצור, וכמה דביזים מקמצים לנו?

י. רוקח:
מה היו תוצאות ההוצעה על החזרה הקופטאות הריקות של הסיגוריות? רוב הסיגוריות האמריקאיות עטופות בנייר, ואני מציע שגם כאן לא יעטפו את הסיגוריות בקופטאות של קרטון. מהו סך-הכל של הבלו לעומת מהיר בית-החרושת של הסיגוריות? למד דיין ברצוני לומר, שלו כל חברי הכנסת היו מעשנים, הייתה הכנסת הרבה יותר שקטה.

מ. טבת:
אני מוכן להאביע בעד אישור ההעלאה, אך לא לגבי שלושת הסוגים הראשונים של הסיגוריות המזרחיות, שאני בעד זה שדינם יהיה כדין סיגוריות "לכל". נסיתי לעשן את כל הסוגים. הסיגוריות המסומנות "לכל" הן למטה מהדרגה הנמוכה ביותר בישוב. הצעתי תגרום בודאי הפסד-מה לאוצר, אך יש גבול בין האינטרס הציבורי והאינטרס הפיסקלי.

ד"ר מנדלטון:
בית-האדונות בז'רנו כבר החליף את אריזת הסיגוריות "לכל" ווירג'יניה, ואחרי חודש מאי לא ישווקו סיגוריות כאלו באריזה של קרטון. בית-החרושת טקבל מכוונות, שבעזרתן אפשר יהיה להכין את האריזה בנייר פשוט.

שווי התצרוכת בסיגוריות לפי מחיר קמעוני לצרכן הוא היום כ-1,600,000 לירות לחודש, כלומר, -20,000,000 ל"י לשנה. מהמחיר הכללי הזה מהווה הבלו 60% בממוצע, אך יש הבדל גדול, כמובן, בין האחוז של הבלו בסיגוריות "לכל" לבין אחוז זה בסיגוריות אחרות. אחוז הבלו בסיגוריות היקרות מגיע עד 80%. שיעור המס בסיגוריות הזולות הוא 35-30 אחוזים, ההדרגה שהכנסנו באחוז הבלו המוטל על הסיגוריות השונות היא אחד הגורמים להעלאת התצרוכת בכמות. באנגליה העלו בבת-אחת את הבלו המוטל על כל מיני סיגוריות באותו סכום. מובן שאליו שבמקומות הדורים ואמידים אין דורשים את הסיגוריות "לכל", אך יש מקומות, מקומות מאוכלסים על-ידי אנשים עניים יותר, בהם מעשנים אותן. ייתכן שהיינו ליברליים מדי בקשר לגבינת רשיון למכירת סיגוריות. אינווליד או חצי-אינווליד משלם לירה אחת לשנה עבור

ש.ר.

ישיבת ועדת הכספים
27.11.51

ד"ר מנדלסון:

ראינו לפזר את שיווק הסיגריות, כדי שכל ארכן יוכל להשיגן בקלות. העובדה ש-50% מהסיגריות בארץ עולות פחות מ-135 פרוטות הוא הישג לא קטן. אין טעם רב להוריד כעת את מחירי הסיגריות. הסיגריות הזולות ב-5 פרוטות, בימים של העלייה את המחיר הממוצע של הטבק המקומי מ-65 ל-95 גרוש קילו, מסיון שאנו רואים לעודד את הערבים ואת ההתיישבות החדשה לגדל טבק. בגלל הצורך היה השנה/ יכול מועט. מ-40,000 דונם היה היבול 1,700 טון לטבק, השנה שאנו צפוינו ליבול של 2,200 טון. הצרכים הטבק בארץ מגיע כיום ל-3000 טון לשנה. אין לנו מלאי. תעשיית טבק רגילה בדרך-כלל לעבוד עם טבק שהיה ממלאי שנה או שנתיים. מאחר שאין לנו מלאי, אנו מעבירים את הטבק ישר מהשדה אל השוק, והסיגריות נעשות על-ידי פרמטציה מלאכותית. בערך באטריל או במרץ יהיה צורך להעלות את מחירי הסיגריות, כי יהיה עלינו להסדיר את מחירי הטבק מהיבול של 1951, ואז נוכל להתחשב באופן מיוחד בהעלות שהושמעו כאן. אנו מעוניינים למשוך את הערבים ואת ההתיישבות החדשה לגידול טבק, מה שאינו כדאי להם בתנאים הנוכחיים, אלא אם ניתן להם סיוע מכסימלי במחירים. לא יהיה צורך פסיכולוגי להורדת מחירי הסיגריות המזרחיות הזולות ב-5 פרוטות לקופסה, בטענה שהדבר יגרום להפסד פיסקלי. אנו מחשבים בהערה בעניין זה לגבי העתיד. אי-אפשר לכלול את הסיגריות המזרחיות הזולות בתוך הסיגריות "לכל". יבוא הסיגריות עולה לנו מיליון וחצי דולר בוולוסה זרה, ומה חלקן של הסיגריות וירג'יניה מגיע ל-1,100,000 דולר. מחיר הטובה של טבק וירג'יניה והטובה של טבק תורכי הוא כמעט שווה. הטבק הוא המצרך היחיד באסריקה שיש בו עודפים, ולכן ירד מחיר הוירג'יניה בדולרים. אנו חושבים שלטובת המשק שלנו רצוי לתת ליצרן יהודי א 1.600 ל"י עבור קילו טבק וירג'יניה מאשר לתת 1.60 דולר עבור אותה כמות וירג'יניה מאסריקה. יטיב הוירג'יניה שלנו. עדיין אינו מגיע לטיב הוירג'יניה האמריקאית, אך הסוממים אמריים האליה מאד, ברמלה, מעודד. הנסיון באדמות שקשה לגדל בהן דברים אחרים האליה מאד, ברמלה, ששם האדמה טובה יותר לעיבוד, לא האליה כל-כך הנסיון. יבול הוירג'יניה השנה היה 75 טונות עם השקעה ו-40 טונות בלי השקעה. השנה גידלנו טבק רק ב-700 דונם, אך אנו מקווים לשכנע את המשקיים שיגדלו מצד זה לפחות בשטח של 2000 דונם. אנו מצפים ליבול של 400 טון בשנה הבאה, ול-3/5 התצרוכת בסיגריות בשנת 1952/53, ואז נוכל לספק מייצור מקומי כמעט את כל התצרוכת בסיגריות מזרחיות וסיגריות וירג'יניה. יש לנו סיכויים להשתתף באכטפורט של טבק מקומי. ההתיישבות היהודית מגדלת לעת-עתה אחוז קטן מן הטבק המקומי. היבול ממשי העולים השנה היה 20 טון טבק מזרחי ו-70 טון וירג'יניה. מתוך 1800 טון, גידלו היהודים כ-85 טון. אינני כולל במושג "טבק יהודי" את 50-60 הטון שמסקינו מגדלים בעבודה ערבית.

י. רוקח: כמה עולה הנזיר שבו יוטפים את הסיגריות?

ד"ר מנדלסון: 50 אלף ל"י לשנה. יש תקווה שיוקם בית-חרושת מקומי לייצור נזיר זה. החזרת הקופסאות היקרות בירושלים מתנהלת כסידרה. בתל-אביב ובחיפה לא היתה הצלחה רבה להסדר זה. הדבר תלוי בטיב הארגון. אנו מעוניינים להגיע לידי היטכון מכסימלי.

י. בדר: האם עד האוצר יכול להבטיח שהעלאה זו תהיה האחרונה במשך השנתיים הבאות?

ד"ר בדר יודע שמיני יכול להשיב לשאלתו, כי אין לדעת את התפתחות הדברים במשך השנתיים הבאות. אני יכול להבטיח שלא תהיה העלאה עד התקציב החדש. שמעתם לפני רבעים ספורים, שבעמוד לפני בעיה של בדיקת מחירי הטבק בארץ מחוץ.

ש.ד.

ישיבת ועדת הכספים
27.11.51

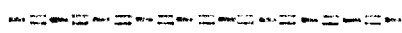
שר האוצר המייצג עם יוסי-ראש ועדת הכספים
הקודמת, מר פנקס, ועם מר נפתלי, והצו

היו"ר י. גורלי:

פורטט גם על דעתם.

ה ד ה ל ט :

לאשר את הצו, כפי שפורטט על-ידי משרד האוצר.
הוועדה רחמה את הצעת מר סנה, להעביר לסוג
"לכל" את שלושת הסוגים הזולים של הסיגריטות
הסודריות, ואת הצעת ד"ר בדר, לא לאשר את הצו.
ד"ר בדר וד"ר סנה שומרים לעצמם את הזכות
להפיע עם הצעותיהם במליאה.

ד. אישור צו מכס ובלו על חבילות:

י. בדר:

אני מבקש, במקרים כאלה, להעתיק את החומר
ולהכניסו לתיקי החברים. אני מוותר על כך

הפעם.

ד"ר טנדלסון:

לפני שנתיים או שנתיים-וחצי הכנסנו מכס מוזל,
כמעט סימלי, על חבילות מזון. אז עוד לא היה
שליחה החבילות תופעה המונית, ונתקבלו כ-10006500 חבילות לחודש. עד כה
היה מוטל על חבילה סטנדרטית ששקלה עד 10 קילו מכס של 30 פרוטה, ואם
שולם המכס באמריקה, דולר אחד בוסף למחיר החבילה. בינתיים גדל היקף
החבילות באופן ניכר, ומתקבלות בממוצע 60,000-70,000 חבילות לחודש,
ומספר זה הולך וגדל מדי חודש. החבילות הבאות לא דרך הדואר, משקלן
עלה מ-400-500 קילו בהוגוסט ל-700 קילו בספטמבר ול-1,500,000-1,250,000
קילו בנובמבר. ביחד מתקבלות חבילות שמשקלן 2,000,000 קילו לחודש,
כדי להחליש את האסליה בין אלה שאינם מקבלים חבילות מזון בוסף למנות
ובין אלה המקבלים חבילות באופן קבוע, וכדי שהפרופורציה בין ערך האוכל
המגיע בצורת חבילות לבין המכס המוטל עליו לא תישאר סימלית בלבד,
חשבנו שיש להעלות את המכס על החבילות האלו. אם משפחה רגילה לא קיבלה
הקצבה של קפה במסך שלושה חרטים, ומשפחה אחרת קיבלה בו בזמן שתי
חבילות של קפה בחודש, יכולה המשפחה המופלגת לטובה לשלם סכום מסויים
עבור הקפה שהיא מקבלת. בחודש אוגוסט נתקבלו 28,000 קילוגרם קפה.
איש המשלם כיום בחנות 1.50 דולר בשביל ליברה קפה, או מי שקונה את
העודפים הנמכרים ב-2-3 לירות לליברה, - איבני יודע אם לקרוא לזה
שוק-שחור, כי מכירה בשוק-השחור היא מכירת מצרך הנמסר בחלוקה מטמלתית -
יכול זה שמקבל את הקפה לשלם סכום מסויים עבורו. כשהממשלה מחלקת קפה,
משלמים עבורו 800 פרוטה לקילוגרם. אם בתוך חבילה המתקבלת מאמריקה
יש חצי קילו קפה או סה, על מקבל החבילה להוסיף ללירה שהם משלם עבור
החבילה עוד חצי לירה. אנו ממשיכים לשלם מקרן מיוחדת אשר האוצר העניק
לדשותנו את המכס עבור אנשים חולים וזקוקים-אצמעים, המקבלים גישור
סוציאלי. ולאוצר אין דעות לשמור ממכס, אך הוא יכול לשלם את המכס עבור
אנשים מסויים. העלאת המכס על החבילות תוסיף להכנסתנו -40,000-
50,000 ל"י ו-30,000-40,000 דולר לחודש. בסך-הכל נקבל ממקור
זה 1,000,000 ל"י ו-500,000 דולר לשנה. העלאת בדולרים אינה
שווה להעלאת בלירות. התשלום בדולרים הוא רק 15 סנט לקילו. הרוב
החבילה נעשה לפי דרישות המפקח על המזונות. הקצאו והשוקולד שבחבילות
הם מייצור מקומי.

א.מ. בני-הובנטי:

בכנסת הראשונה היו הצעות שהממשלה תביא קפה
וטה ותקבל עבור מצרכים אלה מכס מוגדל. אני
יכול להשלים בקושי רב עם העלאת המכס על קפה וטה, אך איבני יכול להשלים
עם העלאת המכס על החבילה כולה. אני מתנגד לפוליטיקה הפיסקלית, לפיה
צריך להיות מס על כל דבר. היהודים השולחים את חבילות המזון לקרוביהם
בארץ ובעולם. לא יבנו את המכס על חבילות המזון לקרוביהם

ש.ר.

ישיבת ועדת הכספים
27.11.51

יהודים אלה עוזרים למדינת-ישראל. כרוך שלחבילות הנשלחות לארץ יש ערך גדול בסאזן התשלומים שלנו, כי זהו יבוא בלי תשלום, והנה הממשלה מטילה על היהודים באסריקה ובארץ לשלם יותר מכס עבוד החבילות. אינני מקבל את ההצעה, שעל-ידי הגדלת המכס על החבילות נקטין את ההפליה בישוב. כדי להקטין את ההפליה, הייתי מתחיל במכירת הקרייזלרים והסכוביות והצדקות של השדים והפקידים הגבוהים; כזה אבי רואה ערך חינוכי גדול. היהודים באסריקה מתמסרים פעם בשעה שקיבלו חבילות באסריקה, היה רסום על המעטפות ליד בול הדואר: "אנו מודים בעד החבילה". אצלנו מעורר האוצר את הסקרופים מצד אחד ומסיל מכס מוגדל על החבילות, שהן עמסיות מאד, מצד שני. דבר זה ישפיע על היהודים באסריקה. אבי אושב שהממשלה צריכה לרווח על - 500,000 לירה מקור זה, אחרי שמעוה את חלונות הסולחים והמקבלים.

י. פוּדְרָ:

אבי מציע שהממשלה תוותר על ההוטפה הזאת. עד כמה שאני מבין, הניסוח שבהגדלה אינו יכול להיות ברצון להגביל את משלוח החבילות, כל זמן שאיננו ממאב בו אנו יכולים להקציב מזונות לאוכלוסייה באופן קבוע. ד"ר מנדלסון השמיע ניסוח שאני מעריך מאד, הפליות. אבי מבין שהמטרה אינה להשתמש בהכנסה הנוספת של - 700,000 ל"י לניסוח מזונות נוספים לאלה שאינם מקבלים חבילות. אך יש מגמה כללית. אבי מוסף מאד בטיבה של שיטת הסקרופים, אם היא אאאאא מתנהלת תמיד על בסיס של סתבות. אבי דורש לקיים פעם דיון על שיטת החבילות האלו. לפי התנאים הקיימים, שיטת החבילות היא צורה מקובלת מאד ועוזרת לישוב. לדאמוני הרב, נעשים בשעה זה עסקים רבים, שאינם תמיד מוצלחים ביותר. אבי מצטער שגם בשטח החבילות וגם בשטח הסקרופים - שאינם גורמים, אגב, להפסדים - מוצלחים את המצב הקשה בו נחווה המדינה. לדעתי הגדלת המכס על החבילות בדגש זה היא טגיאה מסיכולוגית פטאלית, ששח זה אינו ששח מתאים להכנסות פיסקליות נוטפות, אבי מציע לאוצר לשקול, אם לא כדאי לו לוותר על ההגדלה.

ד. הוּרְוִיץ:

יש שני אספקטים לגעיה זו, אספקט כלכלי ואספקט מוסרי. אומר כמה מלים כיוס לאספקט המוסרי: אנו חיים בצנע חסור. בזמן זה מקבלות משפחות מסויימות - ברבים מאתנו בהנים סכך - אפשרות חוקית לצאת מהכלל הסובל על-ידי קרה שגרה שיהיו להם קרובים באסריקה. טנקרות מבט מסדרית עילאית וטהורה, אפשרות חוקית זאת אינה צודקת. אבי אינני חומק בדעיון זה, כי אנו בשד ורס, ואיננו צריכים לטתוח את הקו יותר מהירוש. עלינו להיות גמישים במידה מסויימת. ישנה תבונה של השכל הישר, העומדת בניבוד לתפישה מופשטת של חוק ומוסר לכשעצמו. אך מן הדין והצדק הוא, שהאיש המקבל חבילה יודע גם על משהו, והוויתור שאנו דורשים ממנו כאן הוא קטן מאד, אנו נוהגים מיליוני לירות לטעבור ועזרה לעניים. אפשר להגיד שהכסף שמקבל מהמכס על החבילות מועבר לעזרה למעבורות. זוהי פיקציה, כמובן, כי המכס אינו מסוסן. אך מן הצדק שהנהגים מהחבילות יתנו משהו. עדיין לא התרגלנו לחשוב על המדינה כסודהה עם הישוב. אנו מאפשרים את הבאת החבילות, כי אין אפשרות למדינה לתת מכלל בוסף, ואם נמנע את האפשרות הזאת, לא נקל על אף אחד. אבל האנשים הנהנים מהפריבילגיה הזאת אריכים לשלם עבורה. אם הם סבריהים, לא אימפת לי שישלמו הרבה יותר. אם הם מקבלים טתנה, ישלמו טכום טעוט עבורה. גם אחרי המכס המוגדל, יקבלו מקבלי המתנות את החבילות במחיר הרבה יותר נמוך מהמחיר בטנות שתמכור להם לפי מחירי הקיצוב.

וכעת לצד הכלכלי של הבעיה: כשאנו באים לאיזון התקציב, קשה למצוא בחרר זה איש שלא ידבר לטובת התקציב המאוזן, וכל אחד יודע שבזה תלוי קיומנו. אולם כשאנו מגיעים לטעימי ההכנסה, דורש כל אחד להכניס הקלות. גם השדים השונים אינם מוכנים לוותר על תקציבם. אנו מוכרחים למצות כל מקור-הכנסה, ביחוד בשעה שסקור זה, כמו המקור הצדון, מכביד מעט מאד על מישהו. אם נגדיל את המסים הישירים, מה אאאא נשיג? אמנם נקבל משהו באופן פיסקלי, היום, אך כל שאלת הרהבת הילצדר תועמד בטכנה, כי איש אינו מעוניין לעבוד בשכיל האוצר, וכדי לשלם מס-הכנסה גבוה. אין לנו אפשרות להגדיל את המסים הישירים, ולכן עלינו להגדיל מסים אחרים. בנקודה זו יהיה הדבר קל, מכיוון שהאנשים מקבלים את החבילות חינם.

ח. ארציאב:

משפחה עצומה, שמעולם לא קנו בשוק השחור, פונות עכשו לשוק השחור אם יש להן תינוקות. לו הייתי רואה שמכס זה מהווה סעיף חשוב בתקציב המדינה, הייתי אומר שחבל ליותר עליו. הייתי מסכים להעלאה, אילו היא הייתה מאפשרת מספקת מצרכים בסיסיים לאוכלוסייה. איני חונך בכיסול המכס, אלא בהפחתתו.

ט. ריין:

איננו נתונים במצב | שיש להתפאר בו. בעיני עמנו ובעיני אחרים אנו נראים כמדינה וכפרטים פושטי-יד. שולט במצבו הקשה כיום איננו יכולים להרהר בזה, ועלינו לקבל את הדין. אין לנו ברירה, ולא נעשה רביזיות בענין התעמולה המציגה אותנו כפי שהיא עושה זאת. כמו הנדון ++ מדובר על כך, שאלה המקבלים את החבילות ישלמו סכום מינימלי בהשוואה למה שהיו צריכים לשלם עבור מותם המצרכים, אילו היו במצב. לסכום זה אין כל ערך לגבי השולח או לגבי המקבל, בייחוד אם משלמים אותו כאן במטבע מקומי, שערכו הולך ויורד, ++ ובפרט כשאנו מודים, שחלק ניכר מהמקבלים טוהרים בחבילות. אילו אפשר היה לעשות זאת, הייתי מיעץ לאוצר לקבל סכומים יותר גדולים, ולקנות בהם מצרכים בשביל התינוקות של עניי העם ובשביל אלה שאינם מקבלים חבילות. אך מר הירוביץ אומר, שהכסף אינו מסומן. אך הכסף דרוש, למטרה זו או אחרת. איננו צריכים ליותר על סכום ניכר כזה, ואני משוכנע שמקבלי החבילות לא יוותרו על חבילותיהם.

י. שרי:

אני זוכר את התקופה, בה אסורה היה משלוח החבילות מארה"ב. נפגשתי אז עם יהודים שונים בארה"ב, וסעגתם הייתה מרוע אין ברתנים להם לשלוח חבילות לקרוביהם, שהם רוצים לעזור להם. כתבתי מכתב לד"ר יוסף, שהיה אז שר האספקה והקיצוב, בענין זה. שמתי על התחלטה לאפשר לשלוח את החבילות מיום שנפתחו חנויות הסקריפטים, חשבתי שהן אינן צריכות להתקיים, לא בגלל התעמולה, שהיא תעמולה מסחרית של ידינים מסחריים, גם כשהיא מציגה אותנו משוודרים. האם מקבל מזון לתינוקות בחבילות הנשלחות מארה"ב? הרכב החבילות אינו עונה על בעיית המזון לתינוקות, ושמעתי תלונה על כך. אינני יודע אם המשרד הנוגע בדבר יכול ל++ לבקש או לדרוש, שישלחו מזון הבנוי לאוכלוסייה.

אני טוען שהחברות העוסקות בעניינים אלה פושטות את העור מעל הגושים. יש הבדל עצום בין החבילות לבין המזון הנקנה באמריקה. האם בינה יכולה להיות עין פקוחה על מחירי החבילות?

ישנו מקור שבי לחבילות ולסקריפטים: הברחת הון. ישנם גופים צעירים או חצי-ציבוריים, אשר במקום להעביר את המטבע שהן מקבלות לאוצר, שולחים חבילות וסקריפטים לפי מתכונת הנשלחות מהארץ. האם האוצר אינו צריך לבדוק זאת? ייתכן שיש מקום לדבר על קודם מיוחד של הדולר בשביל מוסדות אלה, שהם מבינים מסויימת מוסדות חסד. אני מסכים לדעתו של ו"ר בדר בענין התעמולה הנוראה שהעוסקים במסחר זה מנהלים. נפשי טולדת התעמולת-הזרועה של החברות ושל עסקי המגבית. איננו צריכים להתבייש בזה שאנו מקבלים חבילות, כי אין אנו משחקים בארץ זו, אבל התעמולה המתנהלת עוברה כל גבול.

אני חושב שהמס AXA מוצדק. חברי הבוסט האומרים שהוא עושה רושם רע אינם מדייקים. על היהודי בחו"ל עשה רושם רע האיטור לשלוח חבילות; כל יהודי יודע שישנה מדינה וישנם מסיים. אם למקבלי החבילה יש מדיניות לגיה מסויימת לעומת אלה שאינם בהנים מן החבילות, ישלם משהו עבור מדיניות זו.

א. הרצפלד:

המדינה טוהרה להתקיים, ועליה לנצל כל אפשרות. השאלה היא שאלת מידת הטלת העומס בפסח קיבלתי חבילות, על מנת שאחלקן כראות עיני. ++* מסרתי אותן לבית-אבות לזקנים בחולון, שהוא, אגב, מפעל לתפארת. יש לנסח את הדברים בצורה שתאפשר לשחרר מהמכס מקרים דומים.

י. דוקא:

אני חושב שאפשר להשר את המכס של 100 פרוטות לק"ג. אני מתנגד להעלאה הגדולה בקשר לתה וקפה. אין לקחת עבור שני מצרכים אלה סכום העולה על מחירם לפי הקיצוב, פועל ועובד אינו הולך לעבודה מבלי לשחוט כוס תה.

הטיפול במקריפים, כפי שהוא נעשה על ידי החברות השונות, מכניס דמורליזציה בארץ ובחול. קיימת הברחה כסף זר. אני מתנגד מאד לשיטת המקריפים, הגורמת להברחת דולרים ושטרלינגים על ידי אנשים הפוגים שונים. רבים ממקבלי המקריפים מוכרים את המצרכים במחירם טורפים, לפי קורס מסויים, המשתנה לפי המצרכים המתחלקים על ידי הממשלה. עלינו למצוא דרכים ללחום נגד המסחר הזה, ההולך ופורח. 40% מהישוב חיים על מחבילות. הכפר אינו זקוק להן, כי הכפר אינו רעב. אני דורש שהמחבילות תחייבה כמות, ולא תשמנה מקור להברחה כסף.

ט. סלמון:

איני רואה אסון בתשלום של 100 פרוטות לק"ג, כי את המחבילות מקבלים עפ"ר אנשים בעלי אמצעים כדי להשקיש את מאפוזם, צריכים אנשים אלה, המקבלים מה שאחרים אינם מקבלים, לשלם סכום מסויים. אולם ההגדלה בקשר לקפה אינה מוצדקת. אין מקבל המחבילה צריך לשלם לירה אחת עבור ק"ג קפה, בשעה שהממשלה מחלקת את המצרך הזה, כשהוא ישנו, ב-800 פר"ק הק"ג. אינני סובר שהקורב באמריקה ירתע מפני כך שהקורב כאן ישלם מכס של לירה או לירה וחצי. כל תושב בכל מדינה יודע, שאין מכניסים מצרכים בלי מס. אני מציע להקטין את התשלום עבור קפה ותה.

י. סרלין:

לא נוכל לפתור את הבעיות הקשורות בחבילות ובמקריפים אגב הדיון בזה. לבעיות אלה יש להקדיש דיון מיוחד. אין להביא ראיות ממה ששמע מר שרי באמריקה, כי כל אחד נפגש עם חוג מסויים של אנשים. כשאני הייתי באמריקה, שמעתי רובו גם בענין המכס. מכס זה אינו מהווה מכשול גדול, לא בארץ ולא בחול. קבלת המחבילות הפכה לתופעה הטרגית, וקשה לקבוע, לאיזה אחוז מהמקבלים יהיה קשה לשלם לירה אחת. אני מסופק אם יש משפחות רבות בישראל, שבשבילן ++++++ תשלום של שתי לירות הוא מעמסה.

ד. הורוביץ:

קפה ותה הפכו לאמצעי של הברחה כספים באופן בלתי חוקי. אין מצרך אחר, היוצר קורס של ארבע לירות לדולר, ולכן אנשים שולחים את המצרכים האלה בכמויות גדולות. אפילו אחרי הגדלת המכס על קפה, נשאר הקפה המצרך הכדאי ביותר ל+++++ למבריחים, מלבד מכוניות, שעבורן צריך לקבל רשיון מיוחד.

י. סרלין:

לא ידעתי זאת. איני יודע אם צריך להעניש את הציבור כולו בגלל חלק, הסוחר בקפה. קשה לשחרר ממכס חבילות שמישהו מקבל באופן אישי על מנת לחלקן לאחרים, כפי שקיבל מר הרצפלד. מהו הדין ביחס למוסדות סוציאליים?

ד. הורוביץ:

אנו מתנגדים בתוקף לשליחת חבילות למוסדות סוציאליים. ישלחו את הדולרים, והמדינה תקנה ותיתן למוסדות מצרכים. כל המוסדות הסוציאליים, וכן גם הסוכנות, ההסתדרות וכו', צריכים להעביר לנו את הדולרים. אם מוסדות אלה רוצים לקבל סכומים יותר גדולים בלירות, מוטב שאנו ניתן להם בוניפיקאציות.

י. סרלין:

ישנם משלוחי מזון, שאינם בקנים במטבע חוץ, אלא אוספים אותם. אם המזון אינו בא כתמורה לדולרים, אפשר לשחררו. אם אתם מכירים מוסדות, הסוחרים במזון זה, ברשותכם לנקוט נגדם בכל האמצעים.

ד. הורוביץ:

אם יהודי באמריקה רוצה לשלוח חבילה לקרובו, ואם אין מאפשרים לו זאת, הוא לא יתן את הכסף למגבית. ~~הממשלה~~ אולם, אם לא ניתן למוסד סוציאלי למען עזרה לישראל להעביר חבילות, הוא יעביר דולרים. הממשלה תקנה בכסף זה מצרכים במחירים זולים יותר, כי אנו קונים במרוכז. אולי צריך לעשות משהו בקשר לקורט; על זה יש מקום לדבר. אנו זקוקים ל-90,000,000 דולרים לשנה למזון ול-50,000,000 דולרים לדלק, שממנו צורכות המכוניות רק אחוז אחד. מלבד זאת, יש לנו עוד הוצאות רבות. אם העברת חבילות במקום דולרים ע"י מוסדות תהיה חוקית, מי יעביר דולרים?

השלטון הגרוע ביותר הוא זה, שאינו מבוסס על חוק, אלא נותן דיסקרציה גדולה לפקידים. החוק אינו צודק תמיד, כי אינו יכול להיות מותאם לכל אחד ואחד, אך מוטב חוק כללי סמתי אפשרות לשרירות לב. יגיד חבר הכנסת הרצפלד למוסד ששולח לו חבילות לחלוקה, שעליו לשלם את המכס. מוטב שהוא יסבול משתכבול המדינה משרירות.

ישנו עקרון כללי באדמיניסטרציה של המכס בעולם, שהוא נקבע לא לפי המטרה שלה הוא נשלח, אלא לפי סוג הסחורה. כי אם נצטרך לבדוק לאן הולכות הסחורות, יהיה עלינו להעמיד אצ שוטרים, שיילכו ויעקבו אחרי כל אחד. אם מוסד שצריך לשלם מכס הוא עני, יקבל טובסדיה. אם יהיו הנדלים במכס מבחינת המטרות, תהיה קורופציה. זמן רב התנגדתי לשיחרור הסחורות שהסוכנות מקבלת, כי אינני יכול לבקר כל פקיד של הסוכנות. לכן התנגדתי לשיחרור הסחורות של עליית-הנוער, ולדעתי ~~יש~~ לא עשו טוב ששיחררו. בכל מדינה מקובל שכולם, מלבד הפלומאטים זרים, משלמים מכס.

הי"ר י. גורי:

אנו עומדים ערב ויכוח על מדיניות המסים של הממשלה, בקשר עם תיקונים בחוק מס-ההכנסה. בכמה חוגים, שאני מייצג אותם, דורשים הרבה יותר משהאוצר יכול לתת בשטח זה. אי-אפשר לתלוש את הוויכוח על הצו הזה מהבירור על מדיניות המסים. האוצר אינו יכול לקבל את העצה, לוותר על 700,000 ל"י. אם בדיון על ההוצאות יתברר שאפשר לקצץ בהן, נקצץ. איננו יכולים להקטין את ההכנסות ולהגדיל את ההוצאות. השאלה היא, אם המס שאנו מטילים הנו צודק ~~הוא~~ באופן אבסולוטי ויחסי. אילו היתה לנו סטטיסטיקה של מצבם החומרי של מקבלי החבילות, ~~היא~~ היינו יכולים לקבוע, אם רובם הם עניים. שר האוצר אמר, שישנה קרן מיוחדת לתשלום מכס עבור מחוסרי-יכולת. השאלה היא, אם ~~היא~~ אנו עושים עוול למישהו על ידי הטלת המכס הזה. לדעתי זהו המס הצודק ביותר מכל המסים שאנו דנים בהם, כי אנשים המקבלים חבילות - אינני מדבר על הסוחרים בחבילות, שלגבם המס צודק בוודאי ובוודאי - מצבם משתפר על ידי חבילות אלה, ואין כל עוול ~~בזה~~ שישלמו לקופת האוצר את הפרוטות שאנו מטילים. כשם שהמטבע אינו יציב, כך המושגים על מסי עקיפים אינם יציבים. בתקופת אינפלציה יכול מס עקיפים להיות מתקדם. הובטח דיון מיוחד בענין הסקריפים, שגם הממשלה דנה בו.

י. פרדר:

אני מבקש לדחות את ההצבעה בענין זה עד לישיבה הבאה. אני רוצה לשקול את הנימוקים בעד ונגד ההעלאה, ולהתייעץ עם חברי.

י. בדר:

אנו סיימנו את הדיון בענין זה; אם מישהו ירצה לשמור לו את הזכות להופיע במליאה בשאלה זו, הרשות בידו לעשות זאת.

מ. סנה:

אני מציע לערוך הצבעה בסיונית, ולדחות למחר את ההצבעה הפורמאלית.

א. מ. גניחובסקי:

אני מציע לאשר את ההגדלה ל-100-150 פרוטות לק"ג, בתנאי שמר הורוביץ יודיע, שלא תהיה הגדלה נוספת השנה. אני מציע שהמס על כל סוגי המצרפים בחבילות (גם קפה ותה) יהיה אחיד, בסך ~~100~~ +100 לק"ג.

שר

ישיבת ועדת הכספים
27.11.51

י. רוקח:
אני מציע צ'הטיל על קפה ותה מכס בסכום המתאים למחיר מצרכים אלה בשוק הרשמי, כלומר, ל-800 פרוטה לק"ג במקום לירה אחת לק"ג.

הוחלט:

לאשר את הצו בדבר הגדלת המכס על חבילות. נתקבלה הצעת מר רוקח, שהמכס על קפה ותה יהיה בסך 800 פרוטה לק"ג. חבר הוועדה ד"ר בדר שומר לסייעתו סכות להופיע בכנסת בענין זה.

ה. קבלת החלטה על חוקיות החלטת ועדת הכספים בקשר עם קבלת ערבות על תנאי.

היו"ר י. גורי:
סיכמנו ששאלת הערבות לא תעמוד לוויכוח מחדש, אלא תתקיים הצבעה בשאלה, אם החלטת ועדת הכספים היתה חוקית או לא. הוברר שהוועדה עצמה צריכה לקבל החלטה זאת. ועדת הכספים החליטה לא להעביר את הענין לוועדת הכנסת. למעשה, יכול היה האוצר רק לשאול, מה תהיה דעת ועדת הכספים אם תובא הצעה כזאת לאחר שהקציב יאושר. אני מבין שחבר הוועדה סנה מתנגד לדעה זו.

הוחלט:

ברוב קולות של 6 נגד 4, שהחלטת ועדת הכספים מיום 14.11.51 בדבר מתן ערבות לחברת החשמל היא החלטה חוקית. חבר הוועדה סנה שומר לעצמו זכות לערער על החלטה זו לפני סמכות של הכנסת או לפני סמכות משפטית.

ס. סנה:
אני שומר לי זכות עירער על החלטה זו לפני סמכות של הכנסת או לפני סמכות משפטית, כי אני חושב שהחלטה זו היא הפרת קונסטיטוציונליות של החוק הוסדר במדינה. אינני מתכוון דוקא לערבות זו, אבל הפרוצדורה הזאת מערערת את המהלך הקונסטיטוציוני התקין של עניני תקציב ומשק הכספים של המדינה.

היו"ר י. גורי:

מתוך שיחתי עם ד"ר בדר התברר שנפלה טעות בפרוטוקול בנוגע להצבעה בדבר מתן ערבות לקופת-חולים. בפרוטוקול ברשם שהיתה התנגדות למתן הערבות ושהחלטה היתה כפופה לאותה הגבלה שלה כפופה החלטה בנוגע לחברת החשמל. הוברר לי שלא היתה התנגדות למתן ערבות בסך רבע מליון ל"י, והחלטה נתקבלה פה אחד.

שר האוצר - א. קפלן:

אני מבקש את אנשי משרדי להכין ושימה של הערבויות שניתנו ושולמו. דומני שלא עברנו למעשה בשנה זו על 10%, כי היו סכומים ששולמו ונתחסלו. אני מוכן לבדוק את זה.

י. רוקח:

אני מבקש שנחליט, שבמקרה שמביאים עבות לאישור, ייכתב בהזמנה לישיבה שעומדים להציע ערבות מסויימת למוסד מסויימים.

היו"ר י. גורי:

היה סיכום כזה בוועדה, ואנו נשמור עליו.

ישיבת ועדת הכספים
27.11.51

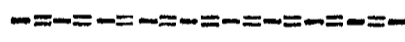
ו. מועדי ישיבות המועדה:

היו"ר י. גורי:
אחרי התייעצות עם הנשיאות בדבר מועדי ישיבות המועדה, קיבלנו לוח חדש של הישיבות, לפיו ייתקיימו ישיבות המועדה ביום ב' ו-ד'. הצעה זו אינה מתאימה לנו. אני מציע שנקיים את ישיבותינו בימים ג' ו-ו', ונחלק את יום ד' לפני הצהריים לשני חלקים: האחד לכינוס ועדות המשנה, והשניה לוועדת הכספים. את ועדות המשנה נוכל לכנס גם ביום ב'.

א. בניחובסקי:
אני מציע לקיים ישיבות ועדות משנה גם בתל-אביב. ישיבות הנקבעות ליום ב' אינן מתקיימות לעתים קרובות.

היו"ר י. גורי:
ברור שנצטרך לכנס חלק מוועדות המשנה ביום ב', אם לא תספקנה לגמור את עבודתן ביום ד'.
אם חברי ועדות המשנה בינו לבין עצמן יסכימו לקיים את הישיבות ועדות המשנה בתל אביב, לא אתנגד להן. אני מבקש לקיים את ישיבות מחר בשעה 11.00. ביום ב' נקראו ישיבות של שלוש ועדות משנה. שניים נתכנסו, והשלישית, לעניני מס מותרות, לא נתכנסה. אני מציע לאפשר לקיים ישיבות ועדות משנה גם אם יהיו נוכחים רק שלושה מחבריהן, כי אם בוחרים בוועדה אד-הוק לענין מסויים, יש כרגיל דחיפות ידועה לעבודתה.

הוחלט: לקיים ישיבות ועדות המשנה בקוורום של שלושה חברים.

הישיבה ננעלה בשעה 13.10.